

לחבר בין הקצוות – להקת המחול יניב הופמן

פנינית פיינגולד

יניב הופמן הוא רקדן, מורה וכוריאוגרף שנמצא בשנים האחרונות בתהליך של שינויים בעשייה האומנותית שלו. לאחר קריירה ארוכה בה ניהל והוביל את להקת המחול "מחולה"¹, הגיע הופמן לנקודת מפנה – הוא החליט לצאת מהמסגרת הקיימת, ולהקים להקת מחול חדשה ועצמאית, תחת שמו האישי.

"לא תכננתי לפתוח להקה מקצועית, זה לא היה חלום או החזון שלי", הוא משתף. רעיון הלהקה החדשה צמח מהצלחתם של פרויקטים קטנים יותר שזים בתקופת הקורונה, במטרה להעביר מסרים חברתיים. פרויקטים כמו *Women* (2020-2022) וגם *בנים רוקדים* (2019) החלו כיוזמות קטנות שיניב ביצע ללא תקציבים גדולים, אך זכו להצלחה. מההבנה שאפשר להגשים רעיונות משמעותיים גם עם משאבים מוגבלים, החליט להרחיב את פעילותו. "אני בן אדם מאוד פרקטי, לא ממש 'מעופף בענני האומנות'. מראש אני חולם על דברים שאפשר באמת לייצרם בפועל, ולא מסתכל על העשייה מזווית של 'לייצר אומנות לשם האומנות', אלא מהמקום של לבטא ולהעביר מסר ברור לקהל". רצונו העיקרי של יניב היה ליצור אומנות שתפנה אל הקהל הרחב.

"כשהודעתי בתקופת הקורונה שאני עוזב את להקת *מחולה*, פנו אליי הרבה אנשים שלא הסכימו לזה ורצו לתמוך תקציבית בהמשך עבודתי. זה נתן לי תנופה חזקה להתחיל מסע חדש", הוא נזכר. יניב בנה קאסט קבוע בתמיכת עיריית רמת השרון, רשת מגוונים ותורמים פרטיים. באודישן לא פורמלי, הוא ליקט רקדנים מקצועיים מעולמות ורקע שונים, ויצר הרכב. ב־2023 כבר העלה את המופע *עדיין מחפשים*, שעוסק בדור הצעיר שנמצא בתהליך מתמשך של חיפוש וגילוי עצמי.

"היה לי קשה מאוד להתנתק ממחולה", הוא מודה. "ההרגל, הסנטימנטים, ופחדתי לאכזב את המשפחה והוריי. אבל הבנתי שאם לא אעשה משהו קיצוני לגמרי, לא יחול שום שינוי אמיתי. הבנתי שכל מה שקרה ונבנה במשך 15 שנים, עכשיו כשמשחררים אותו לפתע, יכול להוביל למשהו חדש וגדול יותר." המהלך האמיץ של הקמת להקה עצמאית ומקצועית תחת השם *"יניב הופמן"*, ביטא את הניתוק מזהות להקת *"מחולה"* המוכרת, ומיתג את שמו האישי. צעד זה פרץ עבורו את "תקרת הזכוכית" שבה הוא נתקל קודם לכן.

"הרגשתי צורך לבטא את הכאב והתקווה"

הלהקה החדשה והצעירה העלתה את היצירה *אמת עירומה* (2024), שנוצרה בעקבות האירועים הטראומטיים של שבעה באוקטובר. יניב רצה להתכתב עם המציאות, הפיצול והשבטיות בחברה שלנו. אך אחרי פרוץ המלחמה, הוא הבין שצריך להתאים את העבודה למצב. לדבריו, "פתאום הדברים שעסקתי בהם קודם הפכו ללא רלוונטיים לגמרי. הרגשתי צורך להגיב ולבטא את הכאב והתקווה שהיו כאן."

היצירה כוללת אלמנטים מהשנה הקשה, במעין בניית ציר זמן – כאוס, מלחמה, תפקידי מגדר ואהבה. במהלך בניית היצירה נוצרה, בין השאר, סצנה של דואט אינטימי שעסק בסיפור אישי של יניב ואשתו. "בדרך כלל אני לא עוסק בעצמי ביצירה, אני עוסק באנשים, במה שקורה בעולם, אבל בסצנה הזאת יש את סיפור המסגרת שהרקדנים יודעים, ויש את הסיפור הפנימי שלי".

יניב פונה לקהל הרחב, ולא רק למושבעי המחול, ומבקש לפתוח דלתות למגוון גישות. "אני רוצה להגיד לאנשים – תהיו יותר פתוחים, תקבלו את כולם, תפסיקו להתעסק בהגדרות ובמינוחים. לא כולם צריכים להיות אותו דבר. יש מקום לכל

להקת יניב הופמן, *אמת עירומה* מאת הופמן, צילום: דורית הופמן

Yaniv Hoffman Dance Company, *Naked Truth* by Yaniv Hoffman, photo: Dorit Hoffman

גם דורית הופמן, אשתו של יניב, ממשיכה להיות שותפה בעשייתו האומנותית. דורית היא רקדנית, מורה למחול וכוריאוגרפית ישראלית, ומשנת 2009 שותפה בניהול *'מחולה'* – מפעל המחול המשפחתי. "אשתי היא חלק ממכלול החיים שלי, אנחנו עושים הכול ביחד, לטוב ולרע", הוא מסביר. "זה לא תמיד קל, אבל זה גם מייצר זוגיות ושותפות מאוד חזקות וייחודיות. היא כמו המראה שנותנת לי ראייה חיצונית חשובה. היא לא באה ישירות לחזרות או רואה סרטונים, אבל פעם בזמן מה נותנת לי הערות רעננות, הבלחות חיצוניות על העבודה. דורית גם עוזרת בעיצוב התלבושות, המוזיקה, המעטפת הכוללת של היצירות, להדק את החבילה השלמה. נראה שגם לה יש הנאה מהתהליך".

בחודשים האחרונים, התהליך של 'התארגנות מחדש' והתבססות כלהקה מקצועית מתגבר. בקרוב הלהקה עתידה לעבור למתכונת חדשה עם כ־9 רקדנים בלבד, במקום 13 – מספר מקובל יותר ללהקות מקצועיות. לעונה הבאה יניב קיים אודישנים ללהקה ה"חדשה", עם ציפיות ודרישות אחרות. כהוא מחפש רקדנים בעלי נוכחות חזקה, אישיות ייחודית ויכולת להעביר רגש

הסוגים והגוונים במחול ובחברה", אמר והוסיף כי "היצירה נולדה... אני נע בין מה שאני חושב, למה שקורה ומה שיכול לקרות. אנחנו בונים את החיה הזאת, שנה הבאה אני אלך לכיוון אחר", ציין. ישנו פער בין ביקורות הקהלים השונים שמגיעים לראות את המופע.

יניב שיתף כי החזרות על *אמת עירומה* היו מורכבות ומלאות אתגרים עבורו, ועבור הרקדנים והצוות, במהלכן היו אזעקות, אירועים אישיים כמו לוויות ושירות מילואים, וקשיים נפשיים הכרוכים בתהליך היצירה עצמו. הרקדנים התאמנו בסופי שבוע, בערבים ולא על בסיס קבוע. בהתחלה יניב ניהל את כל ההיבטים לבד – העברת טכניקה, בנייה וליטוש הריקודים, ניהול הרקדנים והאולמות. אך בהדרגה, למד לחלק תפקידים, להאציל סמכויות ולהפריד ככל הניתן בין הצד המקצועי לאישי. כדי לסייע בניהול התהליך, הוא הביא את איתי פרי, רקדן ישראלי בולט בתחום המחול העכשווי, כמנהל חזרות בשלבים – תחילה להעברת טכניקה, ובהמשך גם לניהול החזרות הממושכות. יניב השקיע מאמצים רבים להרחבת המשאבים והתנאים, כדי לאפשר ללהקה ולרקדנים להתפתח.

פסטיבל ריקודי חדר 2023, ענת שמגר משתתפת ב־*Tunezoom Observatory* מאת ליסה גלסון, צילום: נטשה שחנס
Room Dances Festival, 2023. Anat Shamgar participates in Lisa Nelson's *Tunezoom Observatory*, photo: Natasha Shakhnes

התבוננות, כיוון והתנסות בעבודתה של ליסה גלסון

של ליסה גלסון, וביצירה דרך אימפרוביזציה, חקר גוף, תנועה ומופע.

המופעים, בתיאטרון הזירה בירושלים ובתיאטרון התיבה בيفו, היו מפגש חי שחשף את דרך העבודה שפיתחה ליסה גלסון – Tuning Scores – כדרך שמהווה אמצעי ליצירת מופע. הסקור לשיטתה של גלסון הוא למעשה הצעה לצורת מחול ייחודית שחושפת את המנגנון שלה והקשר בין אותו מנגנון למופע.

ענת שמגר

בפסטיבל ריקודי חדר 2023, עלתה לבמה עבודתה של ליסה גלסון, *Tunezoom Observatory*, בפורמט של הקרנת זום – מופע אימפרוביזציה המורכב מתשעה משתתפות ומשתתפים. פורמט הזום היה פלטפורמה למופע משותף (קולבורציה) של תשעה אומניות ואומני מחול ממקומות שונים בעולם. לכולם היכרות והתנסות חיה מוקדמת ב־Tuning Scores, פיתוחה

חדשים ולהעשיר את השדה. בסופו של דבר, זה רק יתרום לכולם – ליוצרים, לרקדנים ולקהל". הוא משתדל לנהל דיאלוג על מקומם של רמות שונות, אומנים, ז'אנרים וסגנונות בתחום המחול בישראל. "יש כוריאוגרפים מדהימים, כמו אמא שלי, שלא יתקבלו לעמותה כי היא לא עומדת בתנאים, למרות שהיא גידלה מורים וכוריאוגרפים. אני משתדל קצת לנפץ את זה". יניב מוביל שיח פורה ונוגע במציאות הישראלית המורכבת דרך יצירותיו האומנותיות. "אני משתדל לדבר על מה שבאמת קורה פה, לגעת במציאות ובדברים הבערים בחברה שלנו, ולא להישאר באיזה מגדל שן אומנותי", הוא מסכם. "המטרה שלי היא שאנשים יצאו מיצירותיי עם חוויה עוצמתית, עם תובנות ורעיונות חדשים, ועם רצון להיות יותר קשובים זה לזה, מכילים ופתוחים למגוון ולשונות".

עם יכולותיו האומנותיות והניהוליות, והנחישות האינסופית להתגבר על חסמים, הוא מבקש לגעת בלב הקהל הרחב, לחבר בין קצוות, ולהרחיב את המרחב בו יכולה האומנות לפעול. "אני מנסה להיות אני ויש מקום לגישה שלי. יש עוד עבודה רבה, אך אני אמצא דרך גם אם הדלת סגורה לפעמים."

הערת שוליים

¹ "מחולה" – רשת בתי ספר למחול בישראל שנוסדה בשנת 1988 בירושלים על ידי שוקי הופמן, כוריאוגרפית ובמאית. המייסדים שוקי ובעלה שלומי הופמן הפכו את "מחולה" לרשת גדולה המציעה לימוד והופעות במחול לרקדנים מכל הגילאים והרמות. להקותיה הייצוגיות מציגות רפרטואר עשיר בהפקות שנתיות בתיאטראות. החל משנת 2009, יניב הופמן, בנם של שוקי ושלומי, מנהל יחד עם אשתו דורית את שלוחות "מחולה תל אביב" ו"מחולה רמת השרון".

פנינית פיינגולד היא רקדנית, מורה וכוריאוגרפית. את דרכה החלה ב־2004 בהיפ־הופ תחרותי וייצגה את ישראל באליפות העולם בלאס וגאס (HHI) ב־2013. בשנת 2017 נחשפה לעולם המחול וכיום היא בוגרת סמינר הקיבוצים, בעלת תואר ראשון B.ed בחינוך למחול.

להקת יניב הופמן, *אמת עידומה* מאת הופמן, רקדנים: שרון פיינר ואלכס סקקון, צילום: דורית הופמן
Yaniv Hoffman Dance Company, *Naked Truth* by Yaniv Hoffman, photo: Dorit Hoffman

ומסרים, ולא רק קווים וטכניקה. גישה זו מתכתבת עם המסרים החברתיים שהוא מבקש להעביר ביצירותיו. במקביל, יניב גם שוקל להקים "להקת ביניים" חדשה לרקדנים שאינם יכולים להתחייב למסגרת מקצועית מלאה, אך שואפים להתמקצע ולהתפתח מעבר לרמת החוגים והסטודיו. להקה זו תשמש כמעין מדרגת מעבר או מקפצה לרקדנים.

"אמצא דרך גם אם הדלת סגורה"

השנה יניב הצטרף לעמותת הכוריאוגרפים. זה היה ציון דרך משמעותי בדרכו. שדה המחול הישראלי מתאפיין לא פעם בהיררכיות וגישה מתבדלת. "אני מבין שיש חששות מפני שינוי, אני לא בא להרוס או להפוך את הכול, אני רוצה להוסיף גוונים